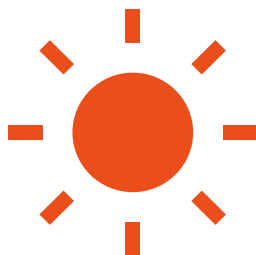

HOLLAND
BOVEN
AMSTERDAM

2040

West-Friesland, regio Alkmaar en
de Kop van Noord-Holland

Samen sta je altijd sterker

Voorwoord

Holland boven Amsterdam¹ is een uiterst kansrijke regio. In dit ambitiesdocument hebben we heldere keuzes gemaakt voor een aantal speerpunten die de kracht van deze regio vormen: agri & food, energie en water. Drie sectoren die ervoor zorgen dat het, naast wonen en werken, ook heel fijn recreëren is in Holland boven Amsterdam en daarmee de basis leggen onder het vierde speerpunt: Toerisme.

De eerste en misschien wel belangrijkste keuze is in 2015 gemaakt. Toen besloten de gemeenten in West-Friesland, regio Alkmaar en de Kop van Noord-Holland, om samen deze visie en de daarbij behorende ambities te ontwikkelen. Samen sta je altijd sterker.

In dit ambitiesdocument zoeken we nadrukkelijk naar verbinding. Sociaal, digitaal en fysiek. We (h)erkennen de aantrekkingskracht van de MetropoolRegio Amsterdam (MRA), maar zien omgekeerd ook de toegevoegde waarde van Holland boven Amsterdam aan de metropoolregio. Wie ruimte zoekt dichtbij de Randstad is bij ons van harte welkom. Zowel om een bedrijf te vestigen als om te komen wonen en recreëren.

Om onze jongeren een toekomst in Holland boven Amsterdam te bieden, moeten we beter laten zien welke carrièremogelijkheden er zijn bij de bedrijven in onze regio. In alle vier de speerpuntsectoren bevinden zich bedrijven van internationaal belang en innovatieve voorlopers in hun branche. Die hebben behoefte aan specifiek opgeleide mensen. Een concrete doelstelling uit dit ambitiesdocument is daarom het beter laten aansluiten van regionale opleidingen op de behoeften van de bedrijven. Als voorzitter van het Bestuurlijk AfstemmingsOverleg Holland boven Amsterdam ben ik trots op deze mijlpaal. Het geeft richting en focus aan onze gezamenlijke ambities en helpt om deze ondernemende regio nog steviger op de (internationale) kaart te zetten.

Jaap Bond

¹ Met Holland boven Amsterdam wil de regio Noord-Holland Noord zich positioneren als kansrijke regio direct geplakt tegen de MetropoolRegio Amsterdam (MRA). Een regio met ruimte en mogelijkheden. Vooralsnog gaat het om de regio met de gemeenten: Texel, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Enkhuizen, Medemblik, Stede Broec, Hoorn, Koggenland, Opmeer, Drechterland, Alkmaar, Heerhugowaard, Langedijk, Bergen Heiloo, Castricum en Uitgeest.

Inhoud

**HOLLAND
BOVEN
AMSTERDAM**

Ons fundament
05 - 07

**Waar staat
de regio
in 2040?**

08 - 15

Hoe?

Ruimte bieden
Verbinden
Slim en innovatief handelen
Uitnodigend en adaptief zijn
16 - 25

HOLLAND BOVEN AMSTERDAM

Ons fundament

Holland boven Amsterdam is een gezonde regio met een krachtig fundament. Mensen werken, wonen en recreëren in een regio die uitblinkt in agri & food, water, (duurzame) energie en toerisme.

Het is niet voor niets dat hier het schoonste water wordt gedronken, de beste zaden worden veredeld en de regio de erkende verse groentenleverancier van Nederland is. Er wordt meer hernieuwbare energie opgewekt dan in de meeste andere regio's in ons land. De kwaliteit van de omgeving is tegelijkertijd een belangrijke basis en daarmee de hardware voor een grote toeristische sector. Niet alleen de hardware is op orde. De basis is ook gelegd in het bestuurlijk handelen. Het Bestuurlijk AfstemmingsOverleg (BAO), de destinationmarketing organisatie Holland Boven Amsterdam en de Greenport zijn hier goede voorbeelden van.

Natuurlijk kunnen we niet alle ontwikkelingen voorzien, maar op basis van onze kracht en kennis kunnen we concluderen dat de regio in 2016 de goede keuze heeft gemaakt door in te zetten op de sterke clusters agri & food, energie, water en toerisme. De economie in Holland boven Amsterdam groeit. Door de intensieve samenwerking tussen bedrijfsleven en kennisinstellingen en onderwijs weet de regio goed te voorzien in de vraag van het bedrijfsleven. Door de forse investeringen in de kwaliteit van de leefomgeving is Holland boven Amsterdam een aantrekkelijke woonlocatie geworden voor stedelingen die de drukte van de Randstad

zijn ontvlucht, maar de nabijheid ervan waarderen. De stedelijke centra zijn voor zowel inwoners als toeristen aantrekkelijke pleisterplaatsen geworden. De uitstekende toeristische voorzieningen (kusten Noordzee, Waddenzee en IJsselmeer) maken de regio een uiterst aantrekkelijk alternatief voor toeristen die de overvolle MRA willen ontlopen.

Met een dergelijk fundament is het logisch dat de regio ambitieus en gedreven is om te werken aan antwoorden op de snelle veranderingen in onze samenleving. Met de vier economische speerpunten agri & food, energie, water en toerisme kan Holland

boven Amsterdam een bijdrage leveren aan de oplossingen voor grote mondiale vraagstukken, zoals de voedselproblematiek en het klimaatvraagstuk. We moeten zorgen dat alle voorwaarden aanwezig zijn om als regio succesvol te zijn en duurzaam en toekomstgericht te blijven. Zo stimuleren we onder andere dat innovatie tot stand komt door verbinding tussen onderwijs, bedrijfsleven en kennisinstellingen en bieden we ruimte voor innovatieve ontwikkelingen. Dat we daarmee de leefbaarheid en werkgelegenheid in Holland boven Amsterdam dienen, is vanzelfsprekend en noodzakelijk.

HOLLAND BOVEN AMSTERDAM IN 2040

WAAR STAAT DE REGIO IN 2040?

Agri & food

In 2040 staat Holland boven Amsterdam nationaal en internationaal bekend om zijn innovatieve agri & foodsector.

Onze bloembollen, zaden, pootgoed en groenten gaan de hele wereld over. Holland boven Amsterdam is dé broedplaats voor innovatieve landbouw. We denken daarbij bijvoorbeeld aan teelt op water en biologische teelt. Op het gebied van voedsel zijn Seed Valley en Agriport A7 stevige begrippen. De betekenis van de sector is in 2040 voor de regio zelfs nog toegenomen. Er is sprake van groeiende hoogwaardige werkgelegenheid. Dit is niet in de laatste plaats ontstaan omdat er tijdig is geanticipeerd op doorlopende leerlijnen in het onderwijs (van basisonderwijs tot universitair) en de ruimtelijke ordening die innovatieve ontwikkelingen mogelijk maakt. De sector staat daarbij niet op zichzelf. Cross-overs zijn gerealiseerd met energie, circulaire economie, water en toerisme.

Energie ⚡

In 2040 is Holland boven Amsterdam energieneutraal.

De regio heeft haar kennis en infrastructuur bij de transitie naar duurzame energie maximaal benut. De inzet van fossiele brandstoffen is afgebouwd ten gunste van alternatieve, duurzame energiebronnen zoals offshore energie (wind, golf, getijde en biomassa), groen gas, biomassavergassing en zon. Bedrijven onderscheiden zich in innovaties voor duurzame energie, verduurzaming van bestaande gebouwen (woningen en kantoren), cross-overs bijvoorbeeld met de agrarische sector en voor verduurzaming van transport (bijv. voedsellogistiek). Ook op het terrein van kennisontwikkeling en toepassing van de circulaire economie loopt de regio in 2040 voorop. Door de intensieve samenwerking tussen kennisinstellingen, onderwijs, overheid en bedrijfsleven staat Noord-Holland Noord bekend als kennisplatform. InVesta in Alkmaar en de energy & health campus in Petten zijn locaties waar ondernemers en onderzoekers zich graag melden. De regio Den Helder is het centrum van de Noordzee.

Het unieke ecosysteem van de zeehaven, heliport, sectorspecifieke kenniscentra en bedrijven, biedt een krachtige gateway voor alle onderhoudsactiviteiten en -diensten in de zuidelijke Noordzee.

Water 💧

In 2040 staat de regio Holland boven Amsterdam bekend als Proeftuin voor Watermanagement.

De wereld heeft te maken met klimaatverandering. Dit heeft een stijgende zeespiegel en meer langdurige periodes van droogte en regen tot gevolg. Een grote opgave voor ons gebied dat grotendeels onder de zeespiegel ligt en – langzaam – daalt. De kustversterking en het beheer(s)en van de zoetwatervoorraad zijn prioriteit. De regio biedt innovatieve oplossingen voor deze vraagstukken. We stellen hoge eisen aan het benodigde waterpeil, de kwaliteit van het water en de waterhuishouding voor de landbouw. Bij deze opgaven speelt tevens de wens en noodzaak tot het verstevigen en verbeteren van een veilig woon- en leefklimaat voor de inwoners. Water is voor de toerist en recreant in Noord-Holland Noord ook een belangrijke positieve factor. Vaar- en zwemwater zijn aantrekkelijke pluspunten voor de gehele vrijetijdseconomie.

Holland boven Amsterdam staat in binnen- en buitenland bekend als het gebied waar alles te vinden is waar Nederland om bekend staat.

Noord-Holland Noord heeft voor de ontwikkeling van de vrijetijdseconomie een aantal belangrijke pluspunten: de Gouden Rand (Noordzee, Waddenzee en IJsselmeerkust), Texel, de waterrijkdom, meerdere historische (VOC) kernen en een interessante landschappelijke diversiteit. We zetten deze in om een prettig woon- en leefklimaat te vormen voor de eigen bevolking, maar ook ten behoeve van een bloeiende vrijetijdseconomie. Toeristen uit de hele wereld komen naar de regio: alles wat Hollands is, is te vinden in Holland boven Amsterdam. Door te investeren in excellente kwaliteit creëert Noord-Holland Noord een basis die goed op orde is: jaarlijks zijn er ruim 7 miljoen toeristische overnachtingen in Holland boven Amsterdam. Op basis van ons unieke Hollandse landschap positioneren we ons als 'Holland boven Amsterdam' en profiteren daarmee maximaal van de samenwerking met de MRA (Metropool Regio Amsterdam).

Andere sectoren

De regio zet in op vier speerpuntsectoren. Dat wil niet zeggen dat er geen oog is voor ontwikkelingen in andere sectoren van de regionale economie. Denk daarbij aan de bouw- en maakindustrie en de cross-overs die van daaruit zijn te maken naar de speerpuntsectoren, zoals robotisering in de agri & food en de betekenis van big data.

H O E ?

Holland boven Amsterdam heeft ambities. Dat is duidelijk. Om deze ambities te realiseren is een samenhangend uitvoeringsprogramma noodzakelijk. We doen dit langs vier programmalijnen, namelijk

Ruimte bieden

Verbinden

Slim en innovatief handelen

Uitnodigend en adaptief zijn

Ruimte bieden

Holland boven Amsterdam heeft ruimte. Ruimte om te wonen, te werken en te recreëren. En voor nieuwe ontwikkelingen, een schaars goed in veel andere regio's in Nederland. Deze ruimte in de nabijheid van de MRA is een onderscheidende en krachtige kwaliteit. In de MRA is geen ruimte (meer) voor wonen, werken en recreëren. Een goede aansluiting op de MRA betekent kansen. Tegelijkertijd willen we zuinig zijn op het (cultuur-)landschap.

We zorgen voor een passend antwoord op de nieuwe veranderde vraag naar ruimte. Die komt onder meer voort uit de ontwikkelingen in de bevolkingssamenstelling. En door te investeren in de speerpuntsectoren (agri & food, energie, toerisme en water) voorziet de regio een groei van de economie en het Bruto Regionaal Product. Ook dat heeft invloed op de ruimte. Voorbeelden daarvan zijn de hightech landbouw, nieuwe vakantie- en recreatieformules en de gevolgen van concentratie van activiteiten bij energievoorzieningen. Daarbij moet er aandacht zijn voor de transformatie van onder andere bedrijventerreinen, detailhandelslocaties en toeristische verblijfsaccommodaties.

Verbinden

In 2040 kenmerkt de regio zich door een fysieke en sociale verbondenheid binnen de regio, waardoor de leefbaarheid groot is. Wonen, werken en voorzieningen concentreren zich steeds meer in de stedelijke gebieden.

Dit zien we op verschillende schaalniveaus: tussen Noord-Holland Noord en de MRA en binnen Holland boven Amsterdam naar steden als Alkmaar en Hoorn en Den Helder. Deze ontwikkeling veroorzaakt een toename aan verkeer tussen Holland boven Amsterdam en de MRA op de corridors A7 en A9 en intern tussen bijvoorbeeld Hoorn en Alkmaar en de A7 en Den Helder. Door de sterke groei van de agribusiness verwachten wij meer transportbewegingen, die druk zullen leggen op het onderliggende wegennet. Holland boven Amsterdam zet in op een robuuste weginfrastructuur op alle niveaus. Dus op een snelle realisatie van de A8-A9 en de westelijke randweg van Alkmaar en tracéstudies voor de A7 corridor en de A9. Ook onderzoeken we de haalbaarheid van een optimale aansluiting op de Europese hoofdinfrastructuur, via de A23 van Alkmaar naar Zwolle en verder. Ook de Noordzee als werkgebied hoort erbij. De lucht- en zeehaven van Den Helder zijn logistieke knooppunten voor de offshore sector.

Naast inzet op de weginfrastructuur zijn goed openbaar vervoer en directe spoorverbindingen onmiskenbaar van belang. Het gaat niet alleen om de verbindingen met de MRA (Zaancorridor en verbinding Zaandam-Hoorn), maar ook om het interne fijnmazige openbaar vervoer, waarmee we scholieren, kenniswerkers en toeristen aan de regio binden.

Verbonden zijn betekent ook een excellente digitale bereikbaarheid voor bedrijven en inwoners. De nu nog zichtbare witte vlekken in de plattelandsgebieden lossen we in 2017 en 2018 op. Daarmee is de basis gelegd voor een vitale en goed functionerende economie en leefbaarheid in de totale regio.

Slim en innovatief handelen

De samenleving is onderhevig aan grote veranderingen en het tempo van verandering lijkt te versnellen.

Dit vraagt om snel schakelen door inwoners, overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven in een netwerksamenleving, waar culturele ruimte is voor slim en innovatief handelen. De regio heeft kwaliteiten in huis die van grote waarde zijn, zoals het vermogen tot samenwerken en het aangaan van cross-overs tussen de verschillende sectoren van de economie. De bestaande samenwerking tussen de kennisinstututen zoals ECN, het onderwijs, de overheid en het bedrijfsleven intensiveren we. De nabijheid van de MRA is daarbij zonder meer een pluspunt. Daarbij realiseren we ons dat de aantrekkingskracht van de MRA op talent van buiten, dus ook op dat uit Holland boven Amsterdam vraagt om intensieve samenwerking. We willen talent interesseren in de carrièremogelijkheden in de regio en doen ook een extra inspanning om nieuwe doelgroepen te bereiken. Bijvoorbeeld door het stimuleren van permanente educatie en het bij- en omscholen van inwoners met een wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt.

Uitnodigend en adaptief zijn

We zijn ons bewust dat de snelheid van de ontwikkelingen vraagt om grote flexibiliteit op het terrein van regelgeving.

We willen een cultuur in de regio ontwikkelen, waarbij het wettelijk instrumentarium wordt ingezet om kansen te verzilveren. De nieuwe omgevingswet biedt kansen voor flexibiliteit. Holland boven Amsterdam benut die mogelijkheden optimaal. Dit vraagt van zowel de lokale als de provinciale overheid meedenkend vermogen en proactief handelen. We maken dit zichtbaar en communiceren erover. Alleen zo kunnen we snel inspelen op de ruimtelijke en economische ontwikkelingen en de concurrentiepositie van Holland boven Amsterdam ondersteunen.

Schematisch

We onderkennen in Holland boven Amsterdam sterke sectoren en we ondernemen acties op vier terreinen om het maximale rendement uit de potentie van de regio te halen. Schematisch ziet dat er als volgt uit.

Wat gaan we doen?

Wat levert dat op?

Noord-Holland Noord heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat

Noord-Holland Noord is goed bereikbaar per spoor; over de weg en digitaal. De aansluiting met de MRA is op orde! En de interne en fysieke bereikbaarheid zorgt voor een leefbare regio.

In Noord-Holland Noord staat kennis centraal: de samenwerking met partijen binnen en buiten de regio is geïntensiveerd en uitgebreid.

Noord-Holland Noord speelt snel in op nieuwe ontwikkelingen.

Dit draagt bij aan:

www.regiohollandbovenamsterdam.nl

Inhoud & tekst Voorbereid door Het Bestuurlijk AfstemmingsOverleg (BOA).

Het Bestuurlijk AfstemmingOverleg (BAO) wordt gevormd door bestuurders uit de regio NHN en provincie Noord-Holland. De tekst is vastgesteld door 18 colleges van Be-W van de gemeenten in Noord-Holland Noord en het college van GS van Noord-Holland.

Uitvoering door Ontwikkelingsbedrijf NHN **Ontwerp & Productie** Beautiful Minds